

[Wilhelm.]

sludder kommer fra. Jeg har ikke sagt ét ord i den retning.

Handelsministeren (Erbling Jensen):

Og jeg har ikke svaret ét ord i den retning; i forbindelse med hr. Wilhelm nævnte jeg ikke med ét ord mindre værker. Det, vi drøftede, var, om de oplysninger, elværkerne mener at ligge inde med om omkostningerne for kernekraftværker, er undervurderet, om de har koft dem ned, og jeg sagde, jeg ville have svært ved at se deres interesse i at koge en udgift til et kernekraftværk ned, som de skulle leve med fremtidig. Det må være deres interesse at have de mest nøjterne tal, for de skal leve med den indbyggede økonomi i en lang fremtid.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om anvendelse af kernekraft som energikilde i Danmark.

(Lovforslag nr. 251. Fremsat 13/5 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erik Holst (S):

I fortsættelse af handlingerne om handelsministerens redegørelse er det naturligt, at der her behandles et forslag til lov om anvendelse af kernekraft som energikilde i Danmark, altså en tiltrædelseslov. Den lov, det er en tiltrædelseslov for, er den tidligere af folkettinget vedtagne lov nr. 53 om sikkerhedsmæssige og miljømæssige forhold ved atomanlæg. Det var den, vi vedtog med et meget stort flertal den 4. maj.

Jeg har været glad for, at der var så stor enighed om at gennemføre denne sikkerhedsmæssige og miljømæssige lov, at vi nu med meget stor sikkerhed kan sige, at såfremt dette folketing en dag tager stilling til at vælge atomkraft, så er det ud fra et kendskab til alle mulige forhold vedrørende det ganske konkrete atomkraftanlæg. Jeg er glad for, at vi kan sige, at vi her har fået en lov, der giver os den maksimale sikkerhed for, at alle miljømæssige og sikkerhedsmæssige forhold er tilgodeset i det øjeblik, folkettinget tager denne stilling. Jeg er glad for, at der her er en mulighed for i givet fald at

trække hele dette spørgsmål ud til folkeafstemning, selv om jeg mener, det ville være positivt forkert at gøre det. Når jeg tænker på de mange vanskelige forhold, der har været behandlet i energipolitisk udvalg, i forskningsudvalg i årevis herinde, når jeg tænker på debatten, undersøgelserne, når jeg tænker på mængden af papir, redegørelser, rapporter og andet, så finder jeg, at det må være op til folkettinget at træffe denne beslutning.

Jeg har set, at der de sidste dage fra Sverige har været talt om muligheder for at opbevare affaldet på en fuldt forsvarlig måde. Om det bliver i Sverige, om det bliver i udlandet, eller om der bliver fundet en tredje løsning — alt det vil der blive taget stilling til i det øjeblik, der herinde i folkettinget skal stemmes om det enkelte, konkrete atomkraftværk.

Jeg har været glad for, at vores elforsyningslov er så redelig, er så klar i sin opbygning, at den klart siger noget om eneretsbevilling, og at den samtidig klart siger i § 5, at der er 7 betingelser, et selskab skal opfylde for i givet fald at kunne få denne eneretsbevilling.

Jeg har været tilfreds med, at der her fra regeringens side er sagt: beslutningen om endelig stilling til dette lovforslag tages først i samlingen i september måned, hvilket åbner os adgang til at behandle alle detaljspørgsmål dette forslag angående i løbet af de næste 4 måneder. I den forbindelse vil jeg gerne anholde en udtalelse fra hr. Hilmar Baunsgaard under den foregående sag om, at man nu på 4 måneder skal tage endelig stilling. Det turde være en voldsom overdrivelse. Jeg har været medlem af dette ting i 10 år. I 8 år har jeg været beskæftiget med spørgsmål om atomkraft i forskningsudvalg og energipolitisk udvalg.

Med disse ord skal jeg love en velvillig og en effektiv behandling af dette spørgsmål i løbet af sommeren, således at anden behandling af lovforslaget kan finde sted i september måned.

Guldberg (V):

Jeg kan klare mig med nogle ganske få bemærkninger, men tager ordet for at henviser først og fremmest til det, jeg har sagt tidligere på dagen også om vores holdning til forslaget her.

[Guldberg.]

Jeg beklager for så vidt, at det nu er endt på den måde, at vi skal lade lovforslaget ligge sommeren over. Jeg vil ikke bestride, at man i udvalgsarbejdet kan finde nye ting eller yderligere oplysninger, og vi skal medvirke efter bedste evne også til det, for ingen kan jo have noget imod, at sagerne er så velopklarede som muligt. Når jeg for så vidt beklager det, er det også, fordi man jo nok skal tænke lidt længere frem og forudse, at efteråret også på andre måder kan blive en travl og byrdefuld tid. Men jeg forstår, at det er noget, man har besluttet i den socialdemokratiske gruppe, og det må vi jo så arbejde med.

Det giver mig imidlertid anledning til at henvende et par enkelte ord til formanden for den socialdemokratiske gruppe, som vel er den, det er mest naturligt at sige det til. Jeg håber, at jeg uden at begå nogen fejl i forhold til forretningsordenen må have lov at sammenligne hr. Risgaard Knudsen med en kamel, idet jeg skynder mig at tilføje, at det aldeles ikke er noget nedsættende udtryk, men at jeg anvender det i denne situation, fordi kameler har en ganske bestemt egenskab, som jeg gerne vil pege på i denne forbindelse. Det er en egenskab hos kameler, at de af og til skal igennem nåleøjer; det er en meget interessant proces at overvære, og vi er altså nogle, der glæder os til at se denne proces til efteråret. Jeg skal da gerne melde mig som en af dem, der, hvis der er god vilje til at komme igennem nåleøjet og gøres hæderlige anstrengelser derfor, gerne vil være med til at skubbe på. Når jeg siger dette, så er det også, fordi man jo nok om denne sag og et par andre sager kan sige, at det er, ligesom man er ved at forsyne sig med en hel del bagage, og det kan jo i sig selv være svært nok for en kamel at komme igennem et nåleøje, men hvis den også skal have en hel del bagage med, bliver sagen jo yderligere vanskelig. Derfor håber jeg ikke, at det, kamelen forbereder sig på, ikke så meget er at komme igennem nåleøjet som et længere ophold i ørkenen.

Vi er altså villige til at behandle den sag hurtigt, og jeg håber, at processen vil lykkes, uanset i hvilket omfang denne sag skulle blive bagage på så meget andet.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Efter fremskridtspartiets opfattelse er det meget væsentligt, at arbejdet med atomanlægsloven nu er afsluttet med et efter vores opfattelse tilfredsstillende resultat. Både tilhængere og modstandere af kernekraftværker kender nu den lovgivning, der vil være rammen omkring eventuelle fremtidige atomanlæg. Herved kan der forhåbentlig sikres en saglig og alvorlig debat forud for principafgørelsen.

Det er fremskridtspartiets opfattelse, at en omlægning af dansk energiforsyning i de nærmeste år er helt nødvendig for opretholdelsen af tilfredsstillende livsvilkår. Det er den overvejende opfattelse i fremskridtspartiet, at den eneste realistiske måde, hvorpå en sådan omlægning kan gennemføres, er gennem etablering af atomkraftværker, at Danmark uden afgørende betænkeligheder kan etablere atomkraftværker, og at folketinget altså nu i de kommende måneder bør gennemføre ikrafttrædelsesloven.

Der er dog også medlemmer af mit partis gruppe, som finder, at afvejningen af fordele og risici alt i alt bør føre til, at Danmark i nogle år endnu bør udskyde sin beslutning.

Vi har sagt mange gange, at fremskridtspartiet mener, at spørgsmålet om etablering af atomkraftværker er særdeles velegnet til at lægge ud til folkeafstemning. Det var sørgeligt, at folketinget ikke ville være med til at gennemføre fremskridtspartiets lovforslag herom og allerede i dette forår fastsætte en dato for folkeafstemningen, nemlig den 26. oktober. Hvis det forslag var blevet vedtaget, ville det betyde, at befolkningen vidste helt nøjagtigt, at der ville finde en folkeafstemning sted, og hvornår den ville finde sted. Det havde været en stor fordel for det oplysende arbejde, der foregår i radio og tv, fordi dette oplysningsarbejde bliver fulgt langt mere intenst af befolkningen i det øjeblik, hver enkelt borger ved, at han eller hun selv skal være med til at træffe afgørelsen, men folketinget ville altså ikke være med til at fastsætte en præcis dato, og der er derfor heller ikke i de kommende måneder et eneste menneske, der i virkeligheden ved, om en folkeafstemning bliver til noget. Det vil afhænge af tilfældigheder, af overvejelser blandt ganske enkelte medlemmer i denne

[Kjørulff-Schmidt.]

sal i den kommende tid, om folkeafstemningen gennemføres.

Når vi gik og stadig går så varmt ind for folkeafstemning, hænger det også sammen med, at det er et af fremskridtspartiets programpunkter, at befolkningen hyppigt skal have lejlighed til at deltage i folkeafstemninger, når der skal træffes væsentlige politiske afgørelser.

Jeg vil gerne understrege, at der ligger ikke heri nogen som helst form for ansvarsforflygtigelse. Det er forkert at fremstille ønsket om folkeafstemning som et ønske om ansvarsforflygtigelse. Folketinget skal naturligvis træffe sin afgørelse. Hvert enkelt medlem skal selvfølgelig gøre sin stilling op, men derudover må det ved en folkeafstemning konstateres, om befolkningen er enig med folkettinget. En sådan konstatering er der brug for også i en sag som denne, fordi vi alle ved, at befolkningens opfattelse ikke følger partilinjer. Der er altså ikke tale om, at folkettinget skal skyde noget ansvar fra sig, men alene om, at folkettinget har brug for at få slået fast, om vælgernes vurdering fører til samme resultat som det resultat, et flertal her i salen når frem til. Men, all right, der er altså usikkerhed om, hvorvidt en folkeafstemning bliver til noget. Vi vil gøre, hvad vi kan for, at den vil kunne gennemføres, men så får vi altså i øvrigt se.

Med disse bemærkninger skal jeg give tilsagn om, at fremskridtspartiet i de kommende måneder vil deltage lige så aktivt i arbejdet omkring ikrafttrædelsesloven, som vi har deltaget i arbejdet omkring selve anlægsloven.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal undlade at forlænge debatten med tale om kameler og dromedarer og specielt henholde mig til lovforslaget, og her skal jeg henvise til, hvad jeg sagde under redegørelsesdebatten.

Det, der kalder mig herop, er egentlig, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Erik Holst, sagde, at dette spørgsmål var alt for indviklet til en folkeafstemning. Nu mente jeg egentlig ikke, vi skulle diskutere dette spørgsmål i dag, men hr. Erik Holst begrundede det med, at der var så meget papir og materiale og al den slags ting. Og da vil jeg da gerne sige, at tanken med alt det papir

og materiale, vi har fået, vel netop var, at vi herinde skulle blive afklaret, så vi kunne forklare, hvad vi mente med hensyn til atomkraftværker og ikke atomkraftværker, og gå ud og fortælle befolkningen om det. Så jeg synes ikke, det i sig selv var et argument.

Så henviste hr. Erik Holst til hr. Hilmar Baunsgaards udtalelser om, at man nu skulle træffe en beslutning på 4 måneder, og hr. Erik Holst sagde, at det var en stærk overdrivelse, da han da i 8 år havde beskæftiget sig med dette spørgsmål. Så kan jeg ikke forstå, at hr. Erik Holst ikke er kommet med en økonomisk prioritering inden for dette område og en løsning på affaldsproblemerne.

Gert Petersen (SF):

Hr. Erik Holst var i forbindelse med dette lovforslag inde på, at det jo var en fremragende lovgivning, der skulles sættes i kraft. Hertil vil jeg sige, som jeg også sagde, da vi behandlede anlægsloven, at om det så var den mest demokratiske lov i hele verden, der kom ud af det, så kunne man ikke bare på basis heraf sætte den i kraft. Der måtte indgå en lang række andre overvejelser.

Spørgsmålet om ikraftsættelsen er en del af en helhed, og jeg synes, at vi har fået en hel del belyst under den forudgående debat. Vi har fået belyst, at det forholder sig meget skrøbeligt med hensyn til de økonomiske gevinster, som skulle kunne komme ud af at anvende a-kraft i Danmark. Så vidt jeg kunne forstå det, både af det skriftlige materiale — både når det blev hurtigt læst, og når det blev nærlæst — og af handelsministerens egne bemærkninger, så står det fast, at vi skal helt frem til omkring 1990, før den af regeringen forudsete a-kraftplan overhovedet begynder at give økonomisk gevinst, hvis den gør det.

Det er endda tvivlsomt, om den gør det, personlig tror jeg det ikke, fordi der jo andetsteds i disse redegørelser forudses kraftige stigninger i uranprisen, og det forudses, at henomkring årtusindskiftet vil det tilgængelige uran være af en langt ringere kvalitet end det, man kan finde i dag, og som følge deraf vil prisen stige endnu mere. En pris på omkring 70 dollars pr. pound kunne ikke afvises som en mulighed, når vi kommer frem til årtusindskiftet, det er, hvad

[Gert Petersen.]

der var angivet i de pågældende redegørelser. Altså økonomisk en meget tvivlsom sag, det meste peger i retning af, at man i økonomisk henseende skal sige nej til indførelse af a-kraftværker.

Hertil kommer de samfundsmæssige konsekvenser, som jeg har talt om, at a-kraftværker under alle omstændigheder vil fremme den centralisering af samfundet, som vi lider under på så mange andre måder, og at a-kraftværker vil få andre uheldige samfundsmæssige konsekvenser.

Så er der spørgsmålet om affaldet, og det er klart af det, der er blevet sagt her under den forudgående debat, at dette spørgsmål er ikke løst og tidligst kan forventes løst i løbet af en halv snes år — hvis det overhovedet kan løses, for det er nemlig heller ikke sikkert. Det vil sige, at man risikerer nu, at folketinget giver grønt lys for indførelse af atomkraftværker med produktion af affald, som man så ikke ved hvad man skal gøre ved, affald, som er meget giftigt, meget farligt, ikke bare for denne, men for kommende generationer.

Endelig er der til sidst spørgsmålet om hele perspektivet. Hvis vi indfører a-kraftværker, og hvis prognoserne om prisstigningerne på uran i de kommende år — og især da efter at disse a-kraftværker i Danmark skulle begynde at fungere, altså efter 1985, og frem til årtusindskiftet — hvis disse prognoser holder, så vil der ikke være nogen anden udvej end at gå over til formeringsreaktorer under en eller anden form. Det vil med andre ord betyde, at hvis vi siger ja til a-kraft nu, så siger vi i realiteten også ja til formeringsreaktorer enten herhjemme eller gennem en sammenknytning mellem Danmark og en eller anden stormagt. Dermed siger vi ja til det, jeg tidligere kaldte en plutoniumøkonomi, og om det vil jeg da egentlig gerne udtale — ikke om evigheden, fordi Jorden står jo ikke altid, men så langt frem, som jeg er i stand til at skue, og jeg tror også så langt frem, som selv en handelsminister er i stand til at skue — at det vil være meget, meget klogt af os at sige nej til en økonomi, hvori plutonium indgår som et væsentligt og afgørende element.

Af disse grunde kan vi, uanset hvordan anlægsloven er udformet, ikke medvirke til gennemførelse af ikrafttrædelsesloven. Vi

siger nej til den, og vi vil bidrage af al vor kraft til — først og fremmest igennem vore underskrifter — hvis den bliver vedtaget i dette ting, at den så bliver forelagt befolkningen til endelig afgørelse. Her er tale om så vidtrækkende beslutninger, både af økonomisk, sikkerhedsmæssig og samfundsmæssig karakter, at folketinget ikke bør forholde befolkningen en afgørelse, som til syvende og sidst vedrører befolkningen selv, ikke alene den nuværende, men også kommende generationer.

Ninn-Hansen (KF):

Det er vist tilstrækkeligt fremgået af debatten under det forrige punkt, at det konservative folkeparti mener, at denne sag er moden til afgørelse, at vi kan gå ind for ikrafttrædelsesloven.

Selv om det er et lille lovforslag, der på forhånd er gennemdiskuteret, er det vel rimeligt, at der bliver holdt et enkelt udvalgs møde, men så mener vi også, der kan afgives betænkning, og selv om vi er ude over den frist, der er fastsat for afgivelse af betænkninger med hensyn til forslag, der kan gennemføres, så håber jeg alligevel, vi kan få dispensation. Jeg ser ikke nogen som helst grund til at trække denne sag længere i langdrag.

Jeg ser heller ikke meget grund til at diskutere spørgsmålet om folkeafstemning, men hr. Erik Holst kom jo ind på det. Hr. Erik Holsts udtalelse har jo kun nyhedsværdi, hvis det var en udtalelse, der var fremsat på hele den socialdemokratiske gruppes vegne; hvis hr. Erik Holsts udtalelse skal forstås på den måde, at ingen, ikke noget medlem af den socialdemokratiske gruppe ville skrive under på et krav om folkeafstemning, så tror jeg, man kan regne ud, at så er spørgsmålet afgjort, og derfor har det selvfølgelig interesse, når hr. Erik Holst nu beskæftiger sig med sagen, at få at vide, om det er tilfældet. For hvis det er sådan, at intet medlem af den socialdemokratiske gruppe vil skrive under, så bliver der jo simpelt hen ikke nok til at udgøre de 60, og så behøver vi ikke tale mere om det spørgsmål.

Honoré (KF):

Denne ikrafttrædelseslov til anlægsloven skal først vedtages i september. Derigennem

[Honoré.]

er der givet de medlemmer, der føler behov derfor, yderligere tid til at beskæftige sig med det principielle spørgsmål om indførelse af kernekraft i Danmark.

Jeg har tidligere givet udtryk for min personlige stilling til ikrafttrædelsesloven, som er positiv, men som imidlertid på indeværende tidspunkt næppe deles af alle medlemmer af kristeligt folkepartis gruppe.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg har allerede tidligere motiveret, at der med regeringsplanen ikke vil være skabt de betingelser, som vi anser for nødvendige for ikrafttrædelsen, og enten er det vel sivet ind, hvad jeg mener om det, eller også nytter det næppe at gentage det. Vi er altså imod lovforslaget. Vi vil yde vort fulde bidrag til afholdelsen af en folkeafstemning, hvis det skulle blive nødvendigt, og det gælder faktisk for hele gruppen, kan jeg oplyse.

Jeg må indrømme, at jeg ikke helt ser den politiske fornuft i den fremgangsmåde, som regeringen har valgt. Når alt kommer til alt, så kan man vel ikke være mere fjernet fra begivenhederne, end at man erkender, at der eksisterer en tillidskrise i befolkningen omkring disse her problemer. Det kan selvfølgelig være svært at anerkende det ansvar, man selv måtte have for det, men lad det endda ligge, hvis man bare erkender, at tillidskrisen eksisterer. At få sagerne kørt igennem på den måde, der lægges op til her, det er ikke klogt. Hvis jeg griber værkerne bind I og slår op side 72, så bliver der sagt, at en væsentlig forudsætning for planens gennemførelse er, at der er en bredt forankret energibevidst holdning og vilje til at realisere planen. Tror man, at man skaber det på den måde? Ganske vist har man afstået fra at jage det igennem nu her inden sommerferien, man vil nu lade forslaget ligge i et par måneders sommerferie med en begrænset aktivitet, og så skal det gennemføres i en kort samling under for øvrigt interessante omstændigheder. Tror man virkelig, at det skaber en tillid? Det giver tværtimod en fornemmelse af, at det endnu en gang, så længe det varer, er S-V-aksen, som er trådt i funktion her for at få sat det igennem. Jeg synes nok, hr. Guldbergs bemærkninger kunne give anledning til, at man be-

takkede sig for den form for skubben på, for at kamelerne skal ud i en ørkenvandring.

Abel (CD):

Jeg skal henvise til mit indlæg under den foregående sags behandling og sige, at centrum-demokraterne klart siger ja til at anvende kernekraft som energikilde i Danmark. Centrum-demokraterne håber, at folketetinget først på efteråret vil tage ansvaret for lovens hurtige gennemførelse, og en enig gruppe ønsker ikke at skrive under på ønsket om gennemførelse af folkeafstemning.

Wilhelm (VS):

Dette er, selv om det er svært at tro det efter måden, det foregår på, og de ting, der bliver sagt, den store principdebat om a-kraftens indførelse i Danmark eller ej, den principdebat, som tilhængerne nægtede at tage under procedureloven med henvisning til, at den fik vi jo nu.

Jeg vil ikke gøre det lige så kort som de øvrige. VS var klart imod den anlægslov, som man her snakker om igangsættelsen for. Da kaldte man det en procedurelov, men det var jo i virkeligheden den, der banede vejen, og debatten vil man altså ikke rigtig tage i dag alligevel.

Vi er selvfølgelig også imod ikrafttrædelsesloven, og vi har for længst tilkendegivet, at vi støtter kravet om folkeafstemning vel vidende, at befolkningens interesser her er oppe imod vældige kapitalinteresser, som flertallet herinde i øvrigt vil søge at give så let et spil som overhovedet muligt.

Når VS er imod, så kan begrundelsen i og for sig først gives ved en vurdering af tilhængerens argumenter. De har i tidens løb især været følgende: a-kraft er nødvendig for at opretholde energiforsyningen, a-kraft sikrer uafhængighed, a-kraft giver billigere energi og dermed større konkurrencedygtighed, og alle de andre lande har, hvorfor skulle vi så ikke også have? Det har stort set været argumenterne, og hvordan står de så i dag?

Nødvendigheden fortøner sig ud i den blå luft. A-kraft er, og det erkendes i baggrundsmaterialet, i det højeste et beskedent og kortvarigt supplement, mens der er andre og mere varige energikilder.

Uafhængigheden fortøner sig ud i den blå luft. A-kraft gør os endnu mere afhængige

[Wilhelm.]

end olien. De multinationale sidder betydelig hårdere på a-kraften i alle led end på olien.

Prisen og konkurrencedygtigheden. Ja, som før nævnt spår de vildeste a-krafttilhængere, at a-kraften vil blive 15-20 pct. billigere end anden energi, men først om 20 år, og disse vurderinger er behæftet med de ting — skal vi sige det så neutralt — som hr. Kampmann påpegede. Man kan vel kun slutte, som det er gjort i redegørelsen fra arbejdsgruppen på Bohrinstituttet, at det i hvert fald ikke kan være økonomiske argumenter, der skal afgøre, at vi skal have a-kraft.

Endelig er der dette med, at alle andre lande har. Det er jo et begrædeligt argument i sig selv. Det kunne man lige så godt have sagt om thalidomidpillerne i sin tid. Alle de andre havde godkendt dem, hvorfor skulle vi så ikke? Det viste sig, at der lå ingen garanti i, at alle andre havde godkendt. Der var sund fornuft i ikke at godkende dem. Det at godkende a-kraft i dag med henvisning til, at alle andre har, det svarer i virkeligheden til, om man havde godkendt thalidomidpillerne, da alle andre begyndte at forbyde dem. For hvad er det, der sker? Der sker det den ene uge efter den anden, at ordre trækkes tilbage, byggeprogrammer standses, godkendelser for a-kraftværktyper annulleres. Der går ikke en uge uden nye, alarmerende meldinger. Den svenske miljøstyrelse tilbagekalder sin typegodkendelse, fordi opvarmningen af Østersøen var alvorligere, end man regnede med. Der bliver folkeafstemning i Californien om en skærpelse af sikkerhedskravene, 4-5 svenske værker blev lukket her forleden uge på grund af fejl osv. Netop i den situation kommer der stadig væk nogle og siger: når alle andre har, så må det være i orden.

Vore egne argumenter har jeg redegjort for mere sammenhængende under den energipolitiske debat tidligere i dag, og det kan ikke gøres på de her 5 minutter. Jeg skal kun nævne igen, at problemerne om det radioaktive affald ikke er løst, og at jeg har registreret, at jeg ikke fik noget svar hverken fra handelsministeren eller fra miljøministeren på spørgsmålet, som jeg derfor må gentage: står det ved magt, det, som han-

delsministeren udtalte til Information den 13. november 1975:

„Spørgsmålet om placering af atomaffaldet vil naturligvis være afklaret inden principbeslutningen om a-kraft.“

Og igen: Jeg forudsætter, at „afklaret“ betyder, at det må være løst og løst inden for landets grænser. Står det ved magt? Ellers er det jo, som det er sagt: alle andre lande har ikke klaret det her problem, alligevel går man i gang. Det er flertallet herhjemme også indstillet på. Det er det samme som at starte flyturen til Amerika med tanken halvt fuld og håbe på, at problemet løser sig undervejs.

Lennart Larson (V):

Jeg forventer ikke, at modstanderne af a-kraft vil lytte til, hvad jeg siger nu. Man vil heller ikke lytte til danske energiexperts udtalelser til fordel for a-kraft. Jeg har derfor tilladt mig i dag til energipolitisk udvalg i oversættelse fra et energimøde i Warszawa at omdele 14 uddrag af rapporter fra eksperter øst og vest for jerntæppet. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at det skete i et østland, og det var bemærkelsesværdigt, at i den uge, det stod på, var eksperter øst og vest for jerntæppet, fra de to store supermagter USA og USSR, kun besjælet af én ting: at prøve på at løse den globale energikrise. Det kan man jo ikke sige at alle prøver på i dette ting i hvert fald.

Jeg vil gerne have lov til at slutte mit indlæg af med at citere fra en artikel i Weekendavisen af 7. maj 1976 tre uddrag af et interview med formanden for Sovjetunionens atomenergikommission, Andranik Petrosyants. Han siger:

„Man er nu nået så langt, at atomenergi ikke er en stor og spændende videnskabelig nyhed, men en livsvigtig nødvendighed, og sådan bør menigmand se på sagen.“

Han siger endvidere, at de mennesker, som spår en kernekatastrofe, søger at profitere af det læsende publikums uvidenhed.

„På ethvert trin af den tekniske udvikling har man mødt protesten — mod dampmaskinen, elektriciteten, telegrafene, radioen og flyvemaskinen. Og nu møder man den samme protest imod atomkraften.“

Han siger bl. a. til sidst:

„Jeg har ikke ringeste tvivl om, at frem-

[Lennart Larson.]

skridtet ikke kan standses. Fremtiden tilhører de progressive, og det fredelige atom vil tjene menneskeheden trofast og pålideligt.“

Man kan også hente viden fra den side af jerntæppet.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Allerførst til hr. Wilhjelm. Hr. Wilhjelm fik svar. Jeg redegjorde for min holdning ved at henvise til mine udtalelser i Dansk energipolitik 1976, som jeg vedstår.

Herudover vil jeg gerne have lov at sige, at jeg takker for en modtagelse af dette lovforslag, som tegner et betydeligt flertal i denne sal for dets gennemførelse. Jeg anerkender, at der også er en række partier, som i dette øjeblik er imod lovforslagets gennemførelse. Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er mit håb, at de 3½ måneders udvalgsarbejde, der nu er i gang, vil betyde, at et endnu større flertal end det, der i dag aftegner sig, bakker denne lovgivning op.

Lovforslaget er en naturlig konsekvens af regeringens energiplan. Vi bygger anvendelsen af kernekraft på, at de sikkerhedsmæssige og miljømæssige problemer er vi i stand til at mestre, mestre fuldt tilfredsstillende og mestre i kraft af anlægsloven og dens beføjelser til dette folketing, bedre og stærkere, end det gøres i alle de mange lande rundt omkring os, der for længst har taget kernekraften i brug.

Jeg siger det, fordi jeg mener, at kernekraftanvendelsen er nødvendig og væsentlig for vor forsyningssikkerhed. Den lader sig ikke erstatte af besparelser. Den lader sig ikke erstatte af mere naturgasanvendelse. Vi skal bruge den til at løse os ud af $\frac{2}{3}$ af vor olie- og kulafhængighed i forbindelse med elproduktionen. Det er det væsentlige.

Endelig forekommer det mig, når vi i øvrigt finder det rimeligt at anvende kernekraft, at vi da også gør det uden urimeligt varsel for derved at komme den energisolidaritets i møde, som vi finder i verden omkring os, hvor man søger at skabe sin olieafhængighed på nøjagtig den her beskrevne måde.

Wilhjelm (VS):

Jeg tror, at enhver, som ikke er helt forstokket tilhænger af a-kraften, må erkende,

at vilkårene for denne principdebat har været fantastisk ringe. Dette er principdebatten om indførelse af a-kraft i Danmark! Jeg ved godt, at der kommer en runde i september, men dette er altså det principforslag, som man har sagt kan gøres til genstand for folkeafstemning og muligvis bliver det, og i så fald ligger septemberrunden få uger før en sådan folkeafstemning.

Baggrunden er altså, at man havde debatterne om procedureloven, men før udredningsserien var offentliggjort, og samtidig var det sådan, at det flertal, der tegner til at være tilhænger af a-kraft, nægtede at diskutere de konkrete problemer og sagde: det her er jo en procedurelov, vi skal nok diskutere, når principdebatten kommer. Det er altså i dag.

Så har man haft den energipolitiske redegørelsesdebat i dag. Det er da rigtigt. Men den har jo ikke drejet sig — og burde heller ikke dreje sig — specifikt om problemerne i forbindelse med a-kraften og ikrafttrædelsesloven. Vi har vel alle sammen gjort en dyd af at snakke energipolitik i bred forstand, tage stilling til naturgassen og til alternative energikilder, til besparelsesforslag osv. osv. Der er ingen, der virkelig har koncentreret sig om problemerne omkring a-kraften.

Så kommer ikrafttrædelsesloven, og der bliver stillet nogle spørgsmål, men alle og enhver må erkende, at vilkårene for virkelig at bore i det og få regeringens stillingtagen til problemerne omkring denne ikrafttrædelseslov er fantastisk ringe under de her 5 minutters plus 3 minutters vilkår.

Debatten i september ligger for sent, hvis den skal have mulighed for at blive kendt i befolkningen i takt med de korte frister, der er for folkeafstemning i henhold til grundloven. Jeg skal derfor meddele, at jeg finder det umuligt at lave en debat i dag, der virkelig borer i de spørgsmål, vi har stillet til regeringen, og som andre også har stillet. Vi har jo ikke fået svar på det, hr. Hilmar Baunsgaard har spurgt om: hvad er regeringens prioritering i givet fald? Vi har heller ikke fået et klart svar på det andet spørgsmål: hvad er det helt eksakt for krav, regeringen stiller op med hensyn til affaldsproblemet, før den kan gå ind for, at der gives grønt lys for a-kraftværker?

Før at sikre, at en sådan debat kan fore-

[Wilhelm.]

gå, og ikke først til september — for det var jo til at forudse, at det ville gå på den måde — har VS i dag anmeldt en forespørgsel, som kan føre til, at den debat kan køres inden sommerferien.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Bernhard Baunsgaard, Hilmar Baunsgaard, Bilgrav-Nielsen, Gudme og Svend Haugaard har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.
(Lovf. nr. 259).

Medlem af folketinget Wilhelm har meddelt mig, at han ønsker til handelsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

„Hvordan vurderer regeringen de økonomiske, beskæftigelsesmæssige, sikkerhedsmæssige og miljømæssige aspekter ved etablering af atomkraftværker i Danmark?“

(Foresp. nr. XXIII).

Retsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om pressens brug. (Berigtigelse m. v.) [af Honoré m. fl.] (Lovf. nr. 124)

samt over forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Myndighedsalderen) (Lovf. nr. 200) og forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser med 20 års aldersgrænser m. v. (Lovf. nr. 201).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget om offentlige arbejder har afgivet betænkning over forslag til folketingsbeslutning om at stille planlægningen af en fast Storebæltsforbindelse i bero (Andre selvst. forslag nr. LI)

og over forslag til lov om ændring af lov om anlæg af en bro over Store Bælt (Lovf. nr. 133)

samt over forslag til lov om forstærkning af Ribe dige og anlæg af veje langs nogle diger (Lovf. nr. 191)

og endelig over forslag til lov om styrelsen af post- og telegrafvæsenet (Lovf. nr. 175).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Undervisningsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus (Lovf. nr. 158). Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udv. om offentlige arbejder (22/5 76):

Udtræder: Erik Andersen

Nyt medlem: Poul Mortensen

Retsudvalget (21/5 76):

Udtræder: Holmberg

Nyt medlem: Mette Madsen

Udtræder: Mette Madsen

Ny stedf.: Holmberg

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Bernhard Baunsgaard) (RV):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Loven om særlig indkomstskat er bl.a. ændret ved lov nr. 288 af 26. juni 1975. Under behandlingen af denne lov udtalte den radikale ordfører, at de foreslåede ændringer var så lidet gennemgribende, at en ny lovændring meget snart måtte gennemføres, fordi lovforslaget selv med de foreslåede ændringer ikke gav rimelig kompensation for den inflation, som måtte forudses.